

MREŽA SLOVENSKA UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE

Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje je danes največja mreža v izobraževanju odraslih v Sloveniji, ki ustvarja možnosti za učenje, delovanje in druženje starejših. Z izobraževanjem, prostovoljstvom in javnim delovanjem si v mreži prizadevamo za tesnejše povezovanje generacij in višjo stopnjo sodelovanja starejših v družbi.

V Sloveniji deluje 45 univerz za tretje življenjsko obdobje. Zahvaljujoč predvsem njihovem delu je Slovenija po udeležbi starejših odraslih v izobraževanju na visokem drugem mestu med osemnajstimi evropskimi državami, ki jih je preučeval Eurostat.

Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje je ustanovna članica Evropske mreže univerz za tretje življenjsko obdobje (LILL) s sedežem v Ulmu in ustanovna članica Foruma podonavske civilne družbe (Danube Civil Society Forum).

NAČELA DELOVANJA

Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje je po svoji naravi nepridobitna. Temelji na prostovoljnem delu, sodelovanju in prispevanju.

Svojo pravico do učenja, delovanja, ustvarjanja in druženja dolgujemo verigi vseh, ki so svoje napore vgradili v njeno postavitev in razvoj, zato je Univerza obča in neodtujljiva last.

Slušatelji, mentorji in sodelavci Univerze svoje znanje, izkušnje, kulturo in spoznanja izmenjujemo med seboj in po svojih močeh prispevamo k ustvarjalnemu delovanju svoje študijske skupine in Univerze v celoti.

Na Univerzi smo in z njo sodelujemo zato, ker si želimo pridobiti znanje zase in za skupnost in spreminjati pogled na starost.

Zavezujemo se, da bomo na Univerzi in v javnosti skrbeli za razvijanje pozitivnega odnosa do starosti in staranja ter do izobraževanja starejših.

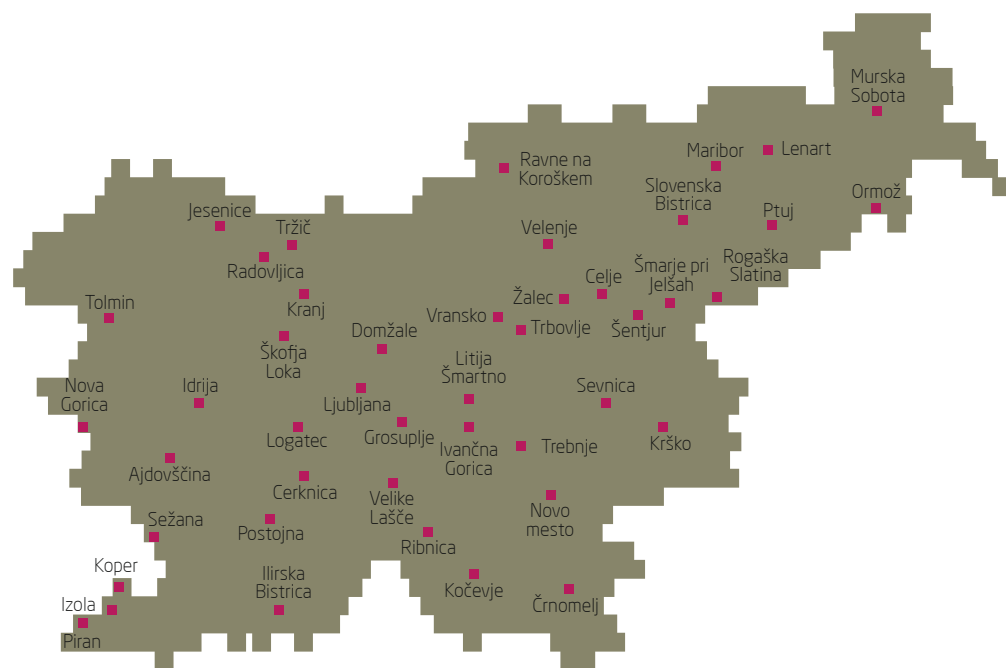
Univerza je odprta odraslim v njihovih poznejših letih in dolgotrajno brezposelnim starejšim ne glede na njihovo starost, stopnjo formalne izobrazbe, politično, narodnostno ali versko pripadnost.

Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje
Poljanska cesta 6, 1000 Ljubljana
01 433 20 90
univerza-3@guest.arnes.si
www.univerza3.si
www.slovenska-univerza3.si

Izdalo in založilo: Društvo za izobraževanje za tretje življenjsko obdobje, Poljanska cesta 6, 1000 Ljubljana. **Predsednica društva:** Ana Krajnc. © 2014 Društvo za izobraževanje za tretje življenjsko obdobje **Oblikovanje in priprava za tisk:** Padalci. **Besedilo:** Sodelavci DITŽO. **Logotip:** Alenka Čuk. **Tisk:** Birografika Bori d.o.o.

Slovenska
univerza
ZA TRETJE
ŽIVLJENJSKO
OBDOBJE
Širimo obzorja. Združujemo ljudi.

ZAKAJ SE IZOBRAŽUJEMO V TRETJEM ŽIVLJENJSKEM OBDOBJU

Po upokojitvi mnogi pravijo: "To je najsrečnejše obdobje mojega življenja", ali "Sem svobodnejši, zdaj živim kot si želim". Ali pa: "Vedno sem bil v skrbeh za druge, zdaj sem končno na vrsti tudi jaz". Spet drugi se zavedajo, da želijo zadržati vpliv na svoje okolje in zmožnost odločanja v javnosti. Želijo stopiti na novo poklicno pot ali delati prostovoljno v svoje dobro in dobro skupnosti. Za vse to potrebujejo znanje. Toda kje ga pridobiti?

V študijskih krožkih univerze za tretje življenjsko obdobje so mentorji in slušatelji drug drugemu vir učenja. S svojimi izkušnjami, odkrivanjem in kulturo skupaj gradijo novo znanje zase in za skupnost. Znanje starejšim odpira poti, da se lahko vključijo v družbeni in ekonomski razvoj. Z novim znanjem starejših se boljša življenje vseh rodov.

Če si po upokojitvi zaželimo, da bi svojemu življenju dali nove vsebine, da bi počeli kaj novega, in če menimo, da se moramo v ta namen še česa naučiti, se moramo zavedati, da samo želeti in vedeti ni dovolj, kakor tudi ni dovolj, da imamo bogate izkušnje in da smo modri. Izkušnje in znanje imajo namreč družbeno veljavo le takrat, ko lahko z njimi nekaj počnemo, ko koristimo sebi in drugim. Drugi se tedaj na nas odzivajo, nas potrebujejo, naš položaj v družbi pa se spremeni.

Ob nenehnih spremembah se moramo vsi nenehno učiti ne glede na starost. Le če se bomo učili, bomo razumeli sebe in svet okrog nas. Le tako bomo samostojni in odgovorni. Tisti, ki menijo, da so se skozi življenje naučili dovolj in da je novo znanje odveč, se ne bodo mogli spreminjati skupaj z družbo. Njihovo znanje bo zastaralo, prepuščeni bodo odločitvam drugih.

Ne nazadnje pa je izobraževanje skozi vse življenje potrebno za to, da postanemo in ostanemo dejavni državljani tudi v poznejših letih; da tudi v poznejših letih znamo prispevati k temu, kar je skupno dobro, da imamo dovolj psihološke, ekonomske in politične moči, da lahko odločamo sami o sebi in skupnih rečeh.

KAKO POTEKA ŠTUDIJ NA UNIVERZI ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE

Temeljna oblika študija je študijski krožek, ki ga dopolnjujejo študijske ekskurzije, ogledi, predavanja, izobraževalni tabori, delavnice in poletna univerza. Če je mogoče, študijski krožki svoje učenje obeležijo s študijskimi izdelki. To so lahko razstave, prevodi, literarni večeri, zborniki, televizijske ali radijske oddaje.

Izobraževalni programi navadno tečejo več let, slušatelji pa se ob vpisu zavežejo, da jih bodo obiskovali vsaj eno študijsko leto (to traja od oktobra do maja). Programi se lahko od leta do leta tudi spreminjajo glede na izražene potrebe in želje slušateljev, mentorjev ter glede na družbene potrebe.

Na univerzi za tretje življenjsko obdobje vodijo študijske krožke mentorji. Vodij študijskih krožkov glede na koncept izobraževanja starejših namenoma nismo poimenovali predavatelji, marveč smo zavestno izbrali izraz mentorji. Glavna vloga predavatelja je posredovanje študijske snovi. Odnos med študenti in mentorjem pa je veliko globlji od odnosa s predavateljem. Predavatelj se pogloblja predvsem v vsebino predavanja, pozornost posveča učni temi ali stroki, mentor pa naj bi posvečal pozornost zlasti študentom. Mentor stopa v osebni stik s posameznim študentom. Vživlja se tudi v njegova razpoloženja, čustvena stanja, motivacijo, stališča in razmere.

Zaradi psiho-socialnih potreb ljudi v tretjem življenjskem obdobju in posebnega družbenega položaja starejših se študijski krožki oblikujejo v primarne skupine. Člani so medsebojno tudi čustveno povezani, med njimi in mentorjem se spletajo globlje vezi. Izobraževanje je izrazito naravnano na člane študijskega krožka, ki skupaj z mentorjem dopolnjujejo učni program, predlagajo nove podteme, iščejo najbolj učinkovite poti in vire za učenje.

V študijskih krožkih se izpolnijo primarne čustvene potrebe ljudi, kot so potreba po varnosti, pripadnosti, samospoštovanju in spoštovanju, samopotrjevanju, pa tudi potrebe po napredovanju, dosežkih in priznanju.

PRIMERI IZOBRAŽEVALNIH PROGRAMOV NA UNIVERZI ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE V LJUBLJANI

Angleški jezik; Francoski jezik; Italijanski jezik; Kitajski jezik; Nemški jezik; Ruski jezik; Španski jezik

Arheologija; Azijske kulture; Etnologija; Filozofija, estetika in umetnost; Ljubljana, moje mesto – moj življenjski prostor; Geografija (slovenska, svetovna); Japonska kultura in osnove japonščine; Kitajska kultura in umetnost

Babica in dedek za današnje čase; Kultura obnašanja; Mediacija – ustvarjalna pot reševanja sporov; Medsebojni odnosi in sporazumevanje; Moji starši so stari – kritična geragogika; Psihologija osebnosti

Človek in njegove pisave; Keramika; Slikarstvo; Rad(-a) imam gledališče; Restavracijsko predmetov

Utrdimo svoj položaj z besedo: kako se argumentirano izraziti in razumeti argumente drugih; Od branja do pisanja; Ustvarjalno pisanje; Književnost; Novinarstvo; Umetnost pripovedovanja

Astronomija; Hortikultura; Narava – znana neznanka; Naravno vrtnarjenje; Vrtna umetnost in oblikovanje vrtov; Dom, kultura bivanja, oprema in prenova; Program za varovanje zdravja

Čudoviti svet ugank in križank; Matematika kot del kulture in zgodovine človeka; Pametno z denarjem – moje finance v tretjem življenjskem obdobju; Računalništvo; Wikipedija: starejši študenti – ambasadorji Wikipedije

Slovenska in svetovna UNESCO-va dediščina; Spoznajmo svoje mesto in domovino; Spoznavanje glasbene umetnosti; Svetovne religije in verstva; Trgi, ulice in stavbe okoli nas; Umetnostna zgodovina; Zgodovina ameriškega in britanskega filma; Zgodovina (slovenska, svetovna)